DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

RHEUMATISMO ACUTO.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

ANDREAS GRIEVES,

SCOTUS,

Legionis Britannicae 53tiae Chirurgus.

Surgeon General's Office
LIBRARY
Washington, D. C.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,XCII.

Viro illustrissimo

ARCHIBALDO HOPE

DE PINKEY,

BARONETTO,

Quem benevolentia ingenita,

Integritasque multis vitae testentur,

Merito nobilitarent, et omnibus,

Quibus cum nosse contigerit,

Carum acceptumque redderent;

Hanc dilectationem medicam inauguralem,

De monumentum exiguum amici sui amicissimi

Quam in fide conflatam deinceps fore,

Minime immemor,

Ejus qua par est,

Observantia,

D. D. D.

AUCTOR.

Viro illuſtriſſimo

ARCHIBALDO HOPE

DE PINKEY,

BARONETTO,

Quem benevolentia ingenita,

Integritaſque totius vitae intemerata,

Merito nobilitarunt, et omnibus,

Quibus eum noviſſe contigerit,

Carum acceptumque reddiderunt;

Hanc diſſertationem medicam inauguralem,

Ut monumentum exiguum animi ejus amicitiae,

Quam in ſeſe conſtanter demonſtraverit,

Minime immemoris,

Ea, qua par eſt,

Obſervantia,

D. D. CQUE

AUCTOR.

DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

RHEUMATISMO ACUTO.

Auct. A. GRIEVE.

QUONIAM de omnibus fere morbis jam copioſiſſime tractatum eſt, in inauguralibus et aliis diſſertationibus; ideo ſequitur, omnes res hucuſque cognitas jam iterum atque iterum eſſe prolatas. Oportet igitur candidatum lauri Apollinaris animum ſuum attendere ad aliquid argumenti, in quo experimenta elici et

in lucem edi quaedam nova et utilia poſſint. Sed tempus mihi non ſuppetit ad quodlibet hujuſmodi aggrediendum. In ſeligendo igitur aliquo ex argumentis multum elaboratis, ſtatui pauca differere de rheumatiſmo acuto, morbo qui plurimum moleſtiae faceſſit hominibus, praeſertim in hac noſtra, atque aliis regionibus, ubi mutationes coeli valde frequentes ſunt. Donec igitur afferi poteſt, naturam et curationem hujuſce morbi quam perfectiſſime intelligi, optimo jure omnium attentionem medicorum ſibi vindicat. Ex aliis acutis et longis morbis, qui mihi, quatuordecim annos apud exercitum Britannicum medicinam facienti, ſaepe ſemet oſtenderunt, nullus fere morbus eſt rheumatiſmo frequentior, nec cujus ſequelae horrendae difficilius praeveniri poſſunt. Quamvis igitur multam lucem theoriae hujus morbi me offuſurum eſſe, non audeo ſperare; tamen mihi viſum eſt de ratione medendi pauca tradere, quae ex experimentis didici ad ſequelas ejus praecavendas

haud

haud parum conferre. Inter omnes convenit, rheumatiſmum ad genus Phlegmaſiarum pertinere. Bottalus fuit primus, qui ſanguinis detractionem utilem eſſe contendit, et ea morbum, nonnullis in exemplis, feliciſſime depulit. Ante eum, nulla deſcriptio accurata a medicis tradita fuit, qui eum cum arthritide, fluxione, defluxione, ſcorbuto, et catarrho, ſemper confudiſſe videntur. Ballonius, medicus Pariſienſis, ex obſcuritate, qua diu involutus fuit, hunc morbum tandem eripuit, et diagnoſin hunc inter et catarrhum, et podagram, ſatis accurate inſtituit. Scripta Riverii et Sydenhami ſuper hoc morbo valde utilia fuerunt; et poſtremo celebris Cullenus edidit multa utiliſſima de natura ejus et curatione. Definitioni ejus aeque eleganti ac perſpicuae lubentiſſime aſſentior.

DEFINITIO.

‘ Morbus ab externa, et plerumque evidente

‘ cauſa;

‘ cauſa ; pyrexia ; dolor circa articulos, muſ-
‘ culorum tractum ſequens, genua et reliquos
‘ majores, potius quam pedum vel manuum,
‘ articulos infeſtans, calore externo auctus.’

ENARRATIO SYMPTOMATUM.

Rheumatiſmum eos, qui frigidas incolunt regiones, ubi coelum ſimul variabile eſt, quam qui calidas, ſaepius invadere, omnes auctores uno ore contendunt. Impetum in mortales uſitatiſſime facit autumnalibus verniſque temporibus ; ſed, quolibet anni tempore poteſt infeſtare, cauſis praediſponentibus excitantibuſque ſatis potentibus.

Febre ſemper aegrotus afficitur ; ſed dolores ſaepius in certis partibus prius ſentiuntur, quam ulla febris ſigna apparent. Morbum imprimis

insigniunt dolores majorum artuum, praesertim humeri, carpi, &c.; at coxas, talos, et genua potissimum excruciant. Hos artus solos plerumque, sed partes musculares quoque nonnunquam, invadunt. Creberrime, secundum musculorum decursum, per apaneurosin tendineam, ab uno artu ad alium, rapide semet extendunt; sed plerumque sic progrediuntur. Remittunt in una junctura, in alia intenduntur. Sic ab una ad aliam migrant, vicissim alternantes, et partem prius affectam iterum iterumque revisunt. Quanquam morbus, una corporis parte tantum interdum continetur; multas tamen admodum frequenter exercet. Rebus ita se habentibus, a rigore et horrore incipit, quos protinus excipiunt reliqua pyrexiae signa, praesertim ictus arteriarum frequentes, pleni, et duri. His saepius superveniunt vertigo, dolor capitis, facies turgida, et oculorum sensilitas exquisita. Febris signa noctu ingravescunt; et dolores, stragulorum calore adaucti, aegrotum, sese quantulumcunque

tulumcunque huc ulluc levitèr etiam moventem, excruciant. Poſtquam artus dolore aliquamdiu fuit tentatus, plerumque quoque rubeſcit, et tumeſcit. Hinc violentia quoque dolorum, qui nunc non tam facile ſedem mutant, multum diminuitur; ſed morbus hoc modo raro ex toto depellitur. Interdum quoque ſudores, initio morbi, erumpunt; ſed nec totam cutem humectant, nec acerbos dolores, quibus infeſtatur aegrotus, leviores reddunt. Urina, ſub morbi initium, ſubrubro eſt colore; nihil vero ſedimenti, febre nondum multum remiſſa, ſubſidere conſuevit. Alvus plerumque adſtricta eſt. Sanguis, incipiente rheumatiſmo, miſſus, fere ſemper eadem cruſta coriacea obtectus eſt, ac in omnibus aliis morbis, qui ad genus Phlegmaſiarum pertinent. Quamvis hic affectus, naturam inflammationis revera habet; in ſuppurationem tamen raro deſinit. Morbus quidem, ut humor pellucidus gelatinoſus in vaginas tendinum effundatur, aliquando facit. Hic, ſecundum obſervationem

ſervationem celebris Culleni, plerumque abſorbetur; his vero tumoribus, poſtquam diu perſtiterunt, inciſis, ſaepe offendi humorem quodammodo coagulatum. Caeterum, ſetaceo ſecundum tendinum longitudinem inſerto, id difficultatis in morbo curando, cujus mentionem fecit Stork, nunquam expertus ſum. Saepius accidit, ut, ſignis febrilibus ceſſantibus, et ſimul tumore junĉturarum et rubore diminutis, dolores tandem varias partes, lumbos praecipue et coxas, vexare pergant. Rigeſcunt, eodem tempore, partes affectae, frigidae fiunt et areſcunt. Morbus, ex hoc tempore, rheumatiſmus chronicus appellatur. Huic affectui, pro variis, quas occupat, partibus, diverſa nomina fuerunt impoſita; cum lumbos, aut os ſacrum afficit, lumbago nuncupatur, &c. Hae autem diſtinctiones nullius mihi videntur eſſe momenti; propterea, quod morbus unam et eandem cauſam fere ſemper agnoſcit, et, pro natura ſolummodo partis affectae, differt.

DIAGNOSIS.

DIAGNOSIS.

Cum medici facilius in errorem de natura morbi, quam de via eidem ab aliis rite diſtincto medendi, incidere periclitentur, unicuique in hoc deſudandum et elaborandum eſt, ut morbum, quem depellere cenaturus ſit, ab omni alio accurate prius ſecernat, quam curationem ejus ſibi ſuſcipit—' Sine hac ſcientia, nulla ſtabilis ' inſtitui poteſt prognoſis vel therapeia, et me- ' dicus adſtantibus ſaepe ludibrio erit *.' Praecipui morbi, quibus cum rheumatiſmo acuto eſt ulla fere ſimilitudo, ſunt podagra, ſyphilis, ſcorbutus, et quidam dolores, qui vulgo nervoſi appellantur. Si ſigna autem ſingulis horum propria attente conſiderabimus, diſcrimina vera, quae

* Clar. Home Princ. Med. par. 2. ſect. X.

quae eos inter et rheumatiſmum intercedunt, ſine magna difficultate reperientur.

I. Non parum ſimilitudinis rheumatiſmum inter et podagram evidenter intercedit. Satis certo tamen dignoſci poſſunt; namque plurimis, iiſque minime obſcuris, inter ſeſe differunt. Primum autem diſcrimen a cauſis, unde proficiſcantur, petendum. Rheumatiſmus a cauſa externa, et plerumque evidente, nempe frigore et humiditate, oritur; affectiones quaedam, contra, partium internarum, praecipue ventriculi, velut concoctio prava, flatus, ructus acidi, aliquando inſipidi, cum variis functionum debilitatarum ſignis, podagram venturam praecedunt. Symptomata haec, paroxyſmo appropinquante, evaneſcunt, et in functiones omnes diffunditur vigor inſolitus, et ſyſtematis totius tonus plurimum auctus evadit. Temperamentum plethoricum rheumatiſmo praecipue obnoxium eſt, et mortales, eo vitae tempore, quo functiones uni-

verſae, et animales et vitales, ſummo vigore peraguntur, invadit. Temperamento ſanguineo praeditos, contra, vel nondum ultra trigeſimum quintum aetatis annum provectos, raro corripit podagra. Rheumatiſmus minime periodicus eſt. Podagra certos circuitus habet. Rheumatiſmus mares, foeminas, et eunuchos infeſtat; ſed ſaepius foeminas. Vir clarus Dr Home, praxi ſua in Noſocomio regio Edinenſi edoctus, notavit, foeminas, quae in Rheumatiſmum incidunt, quantum ad numerum ſpectat, mares plus, quam 3 1, excedere. Hoc negligentiae illarum, dum proveniunt menſtrua, quo tempore ſyſtemata muliebria cauſis excitantibus facillime afficiuntur, tribuendum putat. Sexus amabilis, antequam provenire ceſſant menſtrua, et eunuchi a podagra, maxima ex parte, immunes ſunt. Rheumatiſmus artus majores, rariſſime minores, et ſuperiores ſaepius, quam inferiores, occupat, et mirabilem ad migrandum ex alio in alium locum proclivitatem oſtendit. Hoc vero notabile

notabile eſt, quod locus, unde dolor alio tranſlatus eſt, minus, quam in podagra, levatur. Notatu etiam dignum videtur, quod tam late aliquando diffunditur rheumatiſmus, ut, quaenam pars dolore potiſſimum afficiatur, dicere nequeat aegrotus. Podagra, contra, minores inferioreſque artus corripit, et uno, ut pollice pedis, ſaepe circumſcribitur. Cum podagra locum mutat, articulum alterius lateris reſpondentem petit; ſed rheumatiſmus ad alteram corporis extremitatem plerumque migrat. Praeter notas ad rheumatiſmum a podagra diſtinguendum allatas, aliae complures, hoc in loco, ſi opus eſſet, memorari poſſent; ſed, his jam recenſitis ſatis cognitis animadverſiſque, duo hi morbi, unus ab altero, ſatis internoſcentur.

II. Rheumatiſmus acutus, a lue venerea, eo diſcernitur, quod, hac praeſente, dolores altius fixi, et in mediis oſſium partibus inſidentes, aegrotum infeſtant; dum, urgente illo, dolores in extremis

extremis corporis partibus ſedem habent; et curſum ſecundum muſculos tenentes extrema oſſa, praeſertim ad artus craſſiores, infeſtiſſime occupant. Praeterea, quandocunque dolores morbi venerei proles ſunt, alia ejus morbi ſigna aut praeceſſerunt aut ſubſunt, unde, qualis origo dolorum ſit, conjicere poſſumus.

III. Quantum ſcorbutum ſpectat, hunc a rheumatiſmo ſatis evidenter ſecernunt ictus arteriarum debiles et inaequales, gingivae putridae, crura tumefacta, maculae lividae, et profuſiones ſanguineae variae, quae ſcorbuto nunquam deſunt. His vero omnibus deſtituuntur dolores, qui a rheumatiſmo profluunt.

IV. Dolores, qui vulgo nervoſi appellantur, ab iis, qui rheumatiſmi comites ſunt, poſſunt ſecerni; quod alia ſigna nervoſa illis plerumque accedunt. Rheumatiſmus chronicus haud raro

acuti

acuti ſequela eſt. Potius vero de modo ei occurrendi, quam de curatione, agere decrevi.

CAUSAE REMOTAE.

In omnes, cujuſcunque ſint aetatis, ſexus, aut temperamenti, cauſis excitantibus ſatis potentibus applicatis, invadere poteſt rheumatiſmus. Quaedam tamen ſingularia ſunt, quae faciunt, ut unus hoc morbo corripiatur, dum alter ab eo liber manet. Cauſae remotae in eas, quae homines ad morbum proclives efficiunt, et in eas quae eundem excitant, dividi poſſunt. Omnes inter cauſas, quibus rheumatiſmus excitatur, frigus ad partes corporis ſingulares admotum, variante ſimul coelo, longe aliis potentius eſt. Mihi non liquet, utrum vices frigoris et caloris, univerſo corpori admotae, cauſam hujuſce morbi necne praebeant. Exempli gratia, apud incolas

las regionum valde frigidarum, qui in cubiculis, ad gradum thermometri Farenheit. 65 vel 70 uſque calefactis, degunt, quique in apertum aëra, adeo frigidum, ut thermometrum 10 aut 15 gradum infra o indicaret, ſaepe prodire coguntur, rheumatiſmus minime frequens eſt. Quinetiam notari debet, eos incolas, quum in publicum prodeunt iterve faciunt, paucioribus veſtimentis, quam noſtrates, uti ſolere. Huic forſitan objici poteſt, eos talibus, ab initio vitae uſque, aſſuetos eſſe, et igitur tutos fore, dum peregrini ei facillime ſuccumberent. Hoc vero nequaquam incidit; niſi is, humiditate ſtipatus, ad aliquam partem corporis ſingularem adſpirare permittetur; quod, me judice, rheumatiſmi fere ſemper ſola cauſa excitans eſt. Proximum eſt, ut de cauſis, quae homines ad morbum proclives efficiunt, dicam. Eae ſunt, ut Gregorius jure celeberrimus inquit, ‘ Quae corpus tan-
‘ tum morbo opportunum reddunt; ſcilicet,
‘ ut, admota cauſa excitante, in morbum inci-
‘ dat*.’

' dat*.' In rheumatiſmum ii, caeteris paribus, multo facilius incidunt, quibus habitus eſt corporis ſanguineus plenuſque, qui vitam inertem deſidemque agunt, qui venerem nimis aſſidue ſtudioſeque colunt, qui nimio cibo et diaeta lautiore utuntur, ſomno nimio, caeteriſque vires imminuentibus, dediti. Quinetiam evacuationes uſitatae diminutae, vel omnino ſuppreſſae, ad hunc morbum movendum faciunt. Praeterea, alia adhuc dantur, quae, ſyſtema mobilius reddendo, hujuſce morbi acceſſioni favere notantur. Effectum hujuſcemodi edere humorum profuſiones omnes adauctae, morbi, quotquot aegrum ſaepius infeſtant, et ſtatus convaleſcendi videntur. Conſtat enim, hos, qui ſanitati, poſt morbum diuturnum, nuper fuerunt reſtituti, ad plenitudinem morbidam, et igitur ad rheumatiſmum, eſſe pronos. Cubicula calidiora, uſus etiam lavationis calidae nimis frequens, et potus tepidi

* Vide Conſpect. Med. Theor. § 39.

tepidi ingurgitatio nimia, idem praeſtare poſſunt. Tonica etiam medicamenta, diu continuata, ad irritabilitatem ſyſtematis augendam faciunt. Habitum debilem, mobilem, et irritabilem, qui cauſis nocentibus applicatis minime reſiſtere valet, progenerando, evidentiſſime agunt cauſae modo comprehenſae.

CAUSA PROXIMA.

Nulla, uti credo, artis Hippocraticae pars eſt, quae majore obſcuritate, quam cauſae morborum proximae, eſt involuta. Alii alia de cauſa rheumatiſmi proxima ſenſerunt. Quantum ad memetipſum attinet, meam hujuſce rei ignorantiam plane confiteor. Si conjecturam meram vero liceat proferre, mihi veriſimile videtur, acutum rheumatiſmum non a valido et robuſto fibrarum muſculorum ſtatu, uti nonnulli volunt,

pendere.

pendere. Contra, ex iis, quae enumerata ſunt, ut cauſae, quae homines ad hunc morbum proclives reddunt, conſtare videtur, arctiſſimum nexum rheumatiſmum acutum inter et ſtatum corporis plenum, laxum, et mobilem, intercedere. Igitur poni poteſt, conditionem hujuſcemodi contractioni fibrarum muſcularium, et conſtrictioni vaſorum ſanguiferorum circumſcriptae topicaeque favere; et hanc conſtrictionem in parte vaſorum ſanguine admodum diſtenſorum ſingulari tenſionem partium contiguarum, praeter naturam, facere; et, denique, ob hanc et contractionem fibrarum muſcularium circumſcriptam, nervos partibus proprios aliqua ex parte parumque regulariter diſtendi poſſe, unde phaenomenon doloris in rheumatiſmo a loco certo ad alteram corporis extremitatem ſubito migrantis mirandum incidere poteſt. In exemplis triſmi et ſpaſmi effectum contractionis fibrarum muſcularium circumſcriptae et abnormis plane videmus. Senſus doloris ſentitur, u-

bi revera non exiſtit, ut in digitis pedis olim amputati. Minime igitur mirandum eſt, dolores in rheumatiſmo ſympatheticos eſſe tam numeroſos et mutabiles; vel affectus veros in partibus diverſis corporis ad conſtrictionem ſpaſmodicam multum proclivibus moveri poſſe. E ſupra dictis facile judicare poſſumus, cur applicata calida, ſanguinem magis rarefaciendo, quam partes conſtrictas relaxando, tenſionem abnormem, quam nervis et fibris muſcularibus ineſſe poſui, adaugeant, et dolorem graviorem efficiant. Vis medicatrix, modo ab ingenioſo Culleno tam plene deſcripto, conſtrictiones loco proprias ſuperandi excitatur. Hinc proficiſcuntur omnia ſigna febrilia, rubor partium, et, ad extremum, earundem tumor. Hic autem, utpote qui conſtrictionem ſolutam eſſe ſignificet, remiſſione doloris non modica ſtipatur.

Theorias acrimoniae et lentoris ſanguinis, ut cauſarum rheumatiſmi, ſilentio praetereundas duco;

duco; quoniam notiones hujuſcemodi a Cullen no aliiſque, me judice, ſatis ſuperque refutatae fuerunt.

PROGNOSIS.

Ab experientia pro certo diſcimus, rheumatiſmi finem raro funeſtum evadere; tamen haud deſunt, ubi eventus infauſtus fuit, exempla. Hoc cum accidit, fere ſemper ſtipatur aliis morbis, ut typho, &c. Medicamentis ſaepe difficillime paret, et perperam curatus haud raro in rheumatiſmum chronicum, et varias diras affectiones, ut paralyſin immedicabilem, deſinit, et juncturae anchyloſin, &c. generat. Caput interdum, et pulmones etiam corripere dicitur; et, hanc ob rem, apoplexiam peripneumoniamque eum ſubſequi nonnunquam videmus. Hoc vero ſi evenit, morbus, ut nonnulli opinantur,

pro

pro prodagra potius, quam rheumatiſmo, haberi debet. Reſolutione ſaepius, ſuppuratione rarius, gangraena fere nunquam, finitur; aliquando quidem in ſchirrum dicitur deſinere; ſed nullum hujuſmodi caſum unquam offendi. Si morbus hicce diu duraverit, et aegrotus eo magnopere fuerit debilitatus, prognoſis admodum incerta et anceps ſit oportet. Contra ea, ſi idem hominem aetate florentem, caeteris a morbis vacuum, corripuerit, et medicamenta idonea ſub initium morbi fuerint adhibita, nihil fere periculi timendum.

RATIO MEDENDI.

Ex ſupra dictis ſatis conſtat, morbum, de quo, hac in diſſertatione, agitur, ad genus Phlegmaſiarum pertinere. Eo igitur urgente, inuſitata totius corporis ad inflammationem proclivitas,

una

una cum conſtrictione vaſorum partium laborantium ſpaſmodica, quae a nimia totius ſyſtematis mobilitate proficiſcitur, ſubeſt. Hinc conſilia ſequentia idonea eſſe judicamus.

I. Sanguinis, et in toto corpore, et in partibus dolentibus, impetum diminuere.

II. Conſtrictionem vaſorum ſpaſmodicam tollere.

III. Nimiam ſyſtematis univerſi mobilitatem compeſcere.

I. Quo hoc rite praeſtetur, ſanguinis miſſio, et diaeta idonea, omnibus aliis remediis longe antecellere videntur. Ineunte itaque morbo, ſanguis liberaliter mittendus eſt. Quo amplior vena fuerit, quoque expeditius ſanguis ex eadem effluxerit, eo plus commodi inde capiet aegrotus. Inter omnes medicos convenit, pau-

cas

cas uncias, hoc modo extractas, multo plus, quam quadruplam quantitatem tarde et quasi guttatim effluentem, proficere. Duodecim horis elapsis, si febris et alia signa urgere pergant, ad alteram detractionem confugi potest. Cum regula nulla certa et definita possit tradi, sequentia rite considerata, quoties sanguis quantumque ejus debeat extrahi, aliqua ex parte demonstrabunt: Pulsus arteriarum, gravitas doloris, sexus, temperamentum, vires aegri et plenitudo, usus hujusce evacuationis frequentior, vel rarior. Quanquam missio sanguinis universa in auxilium morbi tam prompta est, et ei inprimis accommodatur; magnopere tamen, ne nimis liberaliter nimisque saepe adhibeatur, cavendum est. Nam, si in usu hujusce evacuationis nimis diu perstetur, mala horrenda oriri consuerunt; debilitas summa, hydrops, rheumatismus chronicus pertinacissimus, &c. Riverius sanguinis detractionem frequenter celebratam laudat; et sic refert: ‘Hic morbus hoc habet peculiare, ut

‘ex

‘ ex frequenti venaeſectione vires non dejician-
‘ tur, ſicut in aliis morbis ſolet contingere.’ Haec obſervatio Riveriana, meo judicio, malos effectus edere poteſt; quoniam e memoria nunquam excidere debet, pulſus arteriarum in morbis febrilibus, ubi vires, ſanguinem promoventes, praeter conſuetudinem magnae ſunt, non facile minus concitatos reddi. Quanquam, in ſequelis horum morborum, vis detractionis ſanguinis nimiae debilitans, inprimis evidens et manifeſta eſt. Cum tantum ſanguinis e venis emiſſum eſt, quantum medicus prudens et expertus detrahendum putaret, ad evacuationes loco proprias etiamnum cum commodo poteſt decurri, quae corpori multo minus, quam miſſiones ſanguinis generales, nocere ſolent. Si rubor tumorque partium laborantium ſubſunt, plurimum ſanguis ex hoc loco extractus fere ſemper juvat. Hoc conſilio adhibentur hirudines, vel cucurbitulae cruentae.

Medicamenta

Medicamenta Cathartica.—Purgatio alvi, utpote quae ſyſtema potenter depleat, primo intuitu, quam maxime convenire videtur; ſed, morbo graviter urgente, et univerſo corpore, ut ſaepe fit, nihil motus, ſine ſummo cruciatu, tolerare valente, perquam haec medicamenta incommoda ſunt, et ſaepe motu et dolore, quae faciunt, revera nocent. Eodem tempore vero, omnino erit neceſſarium alvum, quo nihil irritationis a faecibus in recto duratis proficiſcatur, modice ſolutam tenere. Hoc facile praeſtabunt enemata refrigerantia in alvum immiſſa. Quinetiam eidem conſilio reſpondebunt ſales medii, modica quantitate ſumpti, manna, pulpa tamarindorum, caſſia, et ſimilia.

Regimen Antiphlogiſticum.—Incipiente morbo, curioſe diligenterque adhibendum eſt. Cibus ex regno animali ſumptus, qui magis minuſve alkaleſcens et ſtimulans eſt, haudquaquam adhibendus. In vicem ejus diaeta vegetabilis ſubſtituatur.

ſtituatur. Liquores omnes aromatici, ſpirituoſi, et fermentati, vitandi ſunt, et decoctum avenaceum, et talia, tantummodo concedenda.

Refrigerantia.—Haec priori conſilio quoque accommodantur. Horum acida utiliſſima ſunt; et reliquis palmam praeripiunt vegetabilia, praeſertim ſatis diluta, et hoc ſtatu in ventriculum recepta. Nimium ſanguinis impetum imminuunt, calorem ſitimque compeſcunt, alvum emolliunt, et ſaepe urinam citant.

Sales Medii.—Hi magnas quoque vires refrigerantes habent. Motus cordis arteriarumque abnormes tardiores efficiunt, univerſum corpus frigidius reddunt, ſpaſmum ſuperficiei tollunt, et lenem diaphoreſin movent. Impetu ſanguinis per haec remedia diminuto, quaenam conſiliis reliquis accommodentur, proximum eſt ut conſideremus.

II. *Conſtrictionem vaſorum ſpaſmodicam tollere.*—Huic ſudorem moventia maxime conveniunt. Evacuationibus ſupra propoſitis factis, et per has, et per alia remedia, quorum mentionem fecerimus, diatheſi inflammatoria vel ex toto ſublata, vel diminuta, ſudatio in auxilium rheumatiſmi promptiſſima eſſe reperietur. Medicamentis tamen, quam minime ſtimulantibus, excitetur, et, dum hoc fit, quam minimum caloris moveatur. Tutiſſima autem et efficaciſſima idem praeſtandi via eſt, pulverem ipecacuanhae compoſitum, qui laudibus ſummis, non ſine ratione graviſſima, a pleriſque medicis, ob utilitatem ſuam, et in hoc, et in multis aliis morbis, fuerit elatus, adhibere. Sudor quam leniſſime ſemper excitetur. Igitur a doſi pulveris magna non incipiendum eſt. Decem aut duodecim grana adhibeantur, et omni hora aut circiter iterentur, donec eruperit ſudor. Medicamentum, hoc modo datum, raro nauſeam affert, et fere ſemper, praeſertim fomentis inferioribus corporis partibus,

bus, relaxandi cauſa, ſimul admotis, optandum exitum habet. Sudore excitato, julapii ſalini ℥i. om. 3^{tia} hora, et hauſtus diaphoreticus, cum aliquanto tincturae opii, omni nocte data, ad ſudorem producendum et dolores levandos conferunt. Hoc modo ſudor, in viginti quatuor, vel quadraginta octo, ſi opus ſit, horas conſervari poteſt. Quantum vero hoc ſpectat, levatione, quam doloribus comparaverit, et viribus aegroti ex toto regi debemus. Medici ut pulverem mane dare incipiamus ſuadent; quoniam omnes ſecretiones multo facilius die, quam noctu, dum dormitur, promoventur. Inſuper, et aegrotus, et ei miniſtrantes, noctu, in ſomnum incidere ſolent, adeo ut potio ei rite ſuppeditari nequeat, ſine qua ſudor pergere non poteſt. Sudore manante, diluentia omnigena, potiſſimum ea quae minime ſtimulant, liberaliter ſunt adhibenda. In lecto, cujus ſtragula lanea ſunt, collocetur aegrotus; namque lintea brevi madeſcunt, et a corpore, in paucula minuta tantum, disjuncta frigeſcunt;

frigeſcunt; et igitur actionem remedii ſudoriſque progreſſum impediunt.

Emetica.—His, me judice, plena vomitio minime concitanda eſt, quod agitatio inde oriunda morbum haud dubie graviorem efficeret. Doſibus vero, quae nauſeam tantum leniſſimam faciant, tuto dari poſſunt. Etenim ita data, diaphoreſin movendo, ſigna ſibrilia levant, et alvum ſolutam plerumque tenent. Omnibus medicamentis, quae tales edunt effectus, antimonium tartariſatum longe anteponendum eſt.

Antiſpaſmodica.—Hiſce omnibus palmam praeripit opium. Sed, vi pyrexiae nondum ſublata, caute adhibendum. Potentius efficaciuſque agit, vino antimoniali vel ipecacuanhae adjunctum, et ita tuto, et ſine metu, dari poteſt.

Veſicatoria.—In hoc morbo multum proſunt, ſi applicentur, antequam notae fibriles ingraveſcunt.

cunt. Caeterum, cum pyrexia urget, doloreſque huc illuc vagantur, parum proficiunt. His dictis, ad

III. Conſilium pervenio. Hoc autem eſt, *nimiam ſyſtematis univerſi mobilitatem compeſcere.* Quanquam, ut animum ad primum ſecundumque conſilia primum attendamus neceſſe eſt, tertium forſitan ad acutum ex toto depellendum, et ad chronico occurrendum, maxime neceſſarium eſt. Cum duo priora conſilia impleta ſunt, morbus ſtatum ſuum periculoſiſſimum attigiſſe dici poteſt; quoniam acceſſionibus rheumatiſmi chronici, &c. magnopere favet, cujus exempla quotidiana habemus. Rem ita ſeſe habere, mihi perſuaſum habens, acutum rheumatiſmum, ut argumentum hujuſce diſſertationis inauguralis ſelegi, conſilio praxin, quam in uſum non raro revocavi, et ſaepiſſime, ſucceſſu cum proſpero, ſequelas horrendas rheumatiſmi acuti praecavendi cauſa, adhiberi novi, commemorandi.

morandi. Ita ſeſe habet. Poſtquam ſatis ad primum ſecundumque conſilia animum attendimus, et tantum ſanguinis detractionis et ſudationis adhibuimus, quantum, ut ſigna fibrilia remittant, et dolor magnopere imminuatur, facere poteſt; aegrotus non veſtimenta induat, et lecto ſuperincumbat, vel ſemet aliter a frigore colligendo defendat. Caeterum, ſudatione ad finem perducta, balneum atmoſphaera cubiculi, in quo poſtea manſurus eſt, paucis gradibus frigidius, recta petat. Seſe in aquam praecipitem det. Si hoc ingratum ſit, quaelibet alia lavandi ratio adhiberi poteſt, et caput humerique, cum primum, madefaciendi. Statim, cum e balneo emerſit, aegrotus accurate exſiccetur, et veſtimenta lanea, ſed non crafſiora, ſibi induat. Cubitum, vel non, ut ſibi placuerit, eat. Si proclivitas ad ſudorem ſeſe oſtendat, modice promovendus. Balneum mane unoquoque, in vices novem decemve, adhibendum eſt. Cum commoda frigidae lavationis, hoc in exemplo,

a viribus ejus tonica et adſtringente, et aliquanto forſitan poteſtatis ſedantis in vaſa ſuperficiei edito, proficiſcantur oporteat, aegrotus in balneo, in ſpatium duorum triumve minutorum, plus minuſve, prout vires, affectus reſpirationis ſpaſmodici, et ſtatus pulſus patientur, contineatur. Hauſtus vini tepidi et aquae, antequam in balneum deſcendatur, hiſce abnormibus in functionibus vitalibus modo commemoratis occurrendo, proderit. Praeter effectus balnei frigidi ſupra comprehenſos, aequilibrium circuitus ſanguinei mutando, et ſuperficiem corporis quoque viciſſitudinum aëris cubiculi exiguarum ex toto patientem reddendo, ad haſce morbi redintegrationes, quae rheumatiſmo chronico toties finiuntur, praecavendas conferre poteſt. E tempore, quo balneum adhibebitur, cortex Peruvianus et alia tonica proderunt. Hoc modo tertium ultimumque conſilium impleri poteſt.

Me minime latet, pravos balnei frigidi, hoc

in

in morbo, effectus ab omnibus fere timeri, et revera inde oriri, dictos fuisse. Si vero nobiscum reputetur, balneum frigidum admodum varios, immo, ex toto contrarios, effectus in corpus humanum, pro gradu quem habet frigoris, pro spatio temporis, per quod in eo manetur, et pro modo idem applicandi, edere solere; minime mirandum est, si in hac, aut qualibet alia regione, ubi ad usum ejus, hoc in morbo, raro decurritur, errores in eo applicando admittantur, si monitu cujuslibet adhibetur. Insuper, in hac et omnibus aliis plagis, ubi arthritis aliique morbi rheumatismo similes invalescunt, medici soli usum ejus moderari debent. Si ad id hoc modo rite confugiatur, mihi persuasum habeo, non tantum omnem periculi timorem vanum repertum iri, sed balneum frigidum ad rheumatismum chronicum, ut sequelam acuti, praecavendum magnopere esse collaturum.

Hanc rationem corpus frigida, post sudationem

nem in rheumatiſmo curando adhibitam, lavandi ab Indis Americae Septentrionalis mutuatus ſum, apud quos in uſu univerſo eſt. Hoc quidem non feci, donec multos eorum eo proſpere uti iterum iterumque notaveram, qui, propter aetatem, temperamentum, modum cibo animali victitandi, et uſum ſpirituum ardentium frequentem, diatheſi inflammatoriae aeque patebant, ac quilibet alii curae meae demandati. Quod quoque mihi in hanc medendi viam procedere perſuaſit, id fuit videre omnem fere militem conſuetudinem Indorum, ſemet in fluvios immergendis, impune, immo cum commodo manifeſto, imitari, cum longis itineribus, vel laborioſis oblectationibus, defatigati et calefacti fuiſſent. Qui ſub initium ratiocinabantur, Indos, a partu uſque, conſuetudinibus hujuſcemodi aſſuetos, id impune tolerare poſſe, unde incolae Europae ſummum caperent detrimentum, ii, ad extremum, obſervatione ejus ſalubritatis quotidiana inducti, eandem praxin adhibere incepe-

runt, et corpus, multa fatigatione aliterve ante calefactum, in frigidam immergere, ſenſum virium corporis vigoriſque animi renovatorum gratiſſimum praebere conſtanter repererunt. Idem ſaepe feci; et nullum exemplum meum alienumve unquam novi, ubi ulli effectus nocivi inde fuerunt profecti, niſi nimis diu in ea manſum fuiſſet. Spatium minuti quadrantis cuilibet immerſioni hujuſcemodi ſufficit.

FINIS.

MedHist
WY
E23
1792
G.2